

Verksamhetsplanering 2020-2022

Emåförbundet
2020-02-18
www.emån.se

Verksamhetsplanering 2020-2022

Emåförbundet

2020-02-18

www.emån.se

Foto på framsidan: J. Nilsson

---

1. VISION OCH MÅLSÄTTNINGAR

Emåförbundet är ett vattenförbund och vattenråd för Emåns avrinningsområde. Förbundets övergripande vision är att Emån och dess biflöden och sjöar skall nyttjas på ett ekologiskt och ekonomiskt uthålligt sätt, till gagn för biologisk mångfald, näringsliv, landsbygdsutveckling, sociala värden och kulturmiljöer. Men inte minst för våra kommande generationer.

I egenskap av vattenförbund har vi som övergripande målsättning att via den samordnade recipientkontrollen (SRK) analysera och informera om trender och status på avrinningsområdets vattenkvalitet. Som vattenråd är vår målsättning att bidra till vattenförvaltningen genom bred förankring och dialog. Detta innebär bl.a. att informera om avrinningsområdets vattenkvalitet och biologiska värden, bidra och medverka i projekt som gagnar vattenkvaliteten samt bistå kommuner, myndigheter, föreningar och andra aktörer med kunskap och information. Emån är en landsbygdsutvecklingsresurs.

Emåförbundet utför ett flertal olika verksamheter utöver SRK och Vattenförvaltning. Bland de viktigaste är vattenreglering och restaureringsarbeten, vilket till stor del sker på uppdrag av olika aktörer inom avrinningsområdet. Några av målsättningarna inom vattenregleringsuppdraget är att uppfylla de krav som ställs i befintliga vattendomar samt i dialog och samarbete med andra aktörer bidra till att minska skador vid höga och låga flöden i avrinningsområdet. Inom ramen för vatten- och fiskevård är vår målsättning att vattenkvalitet och vattenbiotoper skall förbättras och bevaras till gagn för biologisk mångfald, sociala värden och näringsliv.

2. STADGAR

Förbundets firma och ändamål

Förbundets firma är Vattenförbundet Emåförbundet. Förbundets uppgift är att inom Emåns avrinningsområde:

- verka som vattenförbund.
- verka som vattenråd.
- verka som serviceorgan i vattenfrågor till medlemskommuner och medlemsföretag.
- genom vattenvårdande och vattenhushållande åtgärder verka för ett från allmän eller enskild synpunkt ändamålsenligt nyttjande av vatten.
- verka för goda ekologiska betingelser och ett uthålligt utnyttjande av naturresurserna.
- verka för hållbar tillväxt och utveckling.

3. VERKSAMHETER

3.1 Kanslifunktion

Kansliets personal består av Ilan Leshem, Peter Johansson, Thomas Nydén och Jens Nilsson. Ansvar för förbundets kanslifunktion har Ilan Leshem. För ekonomifunktioner anlitas Vetlanda kommun och kontorslokalerna på Upplandavägen 16 hyrs av Njudung Energi AB. Även datasupport köps tills vidare av Njudung Energi AB. Webbhotell för hemsidan köps av Webbpartner i Hultsfred/Vimmerby. Analyser av vattenprover utförs av laboratoriet på Njudung Energi AB.

Under perioden 2020-2022 har förbundet tills vidare avtal med:

- Vetlanda kommun avseende ekonomitjänster.
- Njudung Energi AB avseende kontorslokaler och IT-tjänster.
- Webbpartner i Hultsfred/Vimmerby avseende webbhotell.

3.2 Styrelse

Styrelsemöten ska i första hand hållas i förbundets lokaler i Vetlanda men ska även vid behov kunna cirkulera inom området. Årsstämman ska hållas på olika platser inom avrinningsområdet.

Under perioden 2020-2022 ska:

- minst fyra styrelsemöten hållas årligen.
- arbetsutskottsmöten hållas senast en vecka före styrelsemöten.
- årsstämma hållas innan april månads utgång.
- protokoll, där så är möjligt, skickas elektroniskt till ledamöterna.
- undertecknade protokoll finnas på förbundets hemsida i PDF-format.

3.3 Vattenråd

Emåförbundet är vattenråd för Emåns (Haro 74) och Lillåns (del av Haro 74/75) avrinningsområden. Ett vattenråd är det regionala och lokala forum där berörda inom avrinningsområdet kan mötas och diskutera vattenfrågor. Vattenråd är också ett forum där man aktivt kan delta för att påverka vattenförvaltningens inriktning. Ett viktigt grundkrav på vattenråd är att de skall inbjuda alla berörda aktörer att delta. Ett annat viktigt grundkrav är att man tar ett helhetsgrepp om inlandsvatten, kustvatten och grundvatten.

Under perioden 2020-2022 ska:

- vattenrådsarbetet vara en naturlig del av styrelsearbete och årsstämma samt genomsyra hela Emåförbundets verksamhet. Arbetet sker i samarbete med beredningssekretariaten och vattenmyndigheten för Södra östersjön.
- styrelsens och arbetsgruppernas sammansättning utformas på ett sätt så att bredast möjliga representation uppnås.
- Emåförbundet i mån av resurser delta i möten inom avrinningsområdet för att informera om vattenförvaltning och vår verksamhet.
- Emåförbundet arrangera eller medverka på olika informationsmöten och seminariedagar med vattentema.
- Emåförbundet kontinuerligt ajourhålla och bygga upp kontaktnät med organisationer och nyckelpersoner inom avrinningsområdet.
- hemsidan kontinuerligt hållas uppdaterad med aktuell information och länkar om vattenförvaltning.
- Emåförbundet fortsätta utveckla samarbetet med medlemskommunerna genom kommunala vattengrupper och stöd för berörda tjänstemän i vattenförvaltningsfrågor som rör kommunerna.
- utgöra ett stöd och resurs för andra vattenråd där vattendrag som ligger inom medlemskommunerna prioriteras.
- Emåförbundet så långt det är möjligt ur resurssynpunkt delta i externa arbetsgrupper och referensgrupper inom ramen för vår verksamhet.

3.4 Medlemsservice

Förbundet har enligt avtal en fastslagen grundfinansiering från kommunerna i området. Detta stöd är mycket viktigt och en förutsättning för att Emåförbundet ska kunna arbeta som ett effektivt vattenråd. Förbundets kompetens och erfarenhet ska vara ett stöd och hjälp åt kommunerna när det gäller vattenförvaltning, vattenfrågor om hydrologi, vattenkemi, limnologi, fiskebiologi och teknisk verksamhet.

Under perioden 2020-2022 ska:

- Emåförbundet sammankalla eller vid behov medverka i kommunala vattengrupper inom avrinningsområdet. Emåförbundets roll är att vara delaktig och lyfta vattenfrågor tillsammans med kommunerna på en lokal nivå.
- Emåförbundet stötta medlemskommuner i arbetet med att genomföra åtaganden i vattenmyndighetens förvaltningsplan och åtgärdsprogram, samt årliga återrapportering.
- Emåförbundet kontinuerligt föra en dialog med medlemskommuner och -företag där man informerar om vilka resurser och möjligheter Emåförbundet har att kunna hjälpa till i vattenfrågor.
- Emåförbundet vid behov kunna vara huvudman för projekt inom kommunen i samarbete med medlemskommuner och -företag. Emåförbundet ska ta initiativ till åtgärder och hitta finansieringsformer, tex via LONA- och LOVA-stöd.
- Emåförbundet arrangera eller medverka på samrådsmöten och seminarium för information och dialog med och mellan kommunerna.

3.5 Recipientkontroll

Emåförbundet är i grunden ett vattenförbund och ansvarar för den samordnade recipientkontrollen (SRK) i Emån vars syfte är att spegla Emåns vattenkvalitet och påverkansgrad ur ett avrinningsområdesperspektiv. Programmet fastställs av länsstyrelserna i Kalmar och Jönköpings län, i samarbete med Emåförbundet. Kostnaderna fördelas mellan verksamhetsutövare med hjälp av fastställda andelstal. Avtal har tecknats med Njudung Energi AB för laboratorietjänster. Underkonsulter är Medins Havs och Vattenkonsulter och ALS Scandinavia. Provtagning av fys/kem, elfiskeundersökningar, databehandling, granskning och rapportering utförs av Emåförbundet.

Under perioden 2020-2022 ska:

- arbetet med att effektivisera datahantering och redovisning av resultatet fortsätta. Arbetet sker i samarbete med Webbpartner AB i Hultsfred/Vimmerby.
- en treårsrapport sammanställas, visande trender över en längre period.
- riktade miljögiftsundersökningar (screening miljögifter) fortsätta till en kostnad av upp till 60 000 SEK per år.

3.6 Vattenhushållning

Vattenhushållningen är ett kontinuerligt arbete och flertalet av de planerade aktiviteterna kommer därför att fortskrida under en lång period.

Ett avtal har tecknats med Södra Cell Mönsterås. Emåförbundet har åtagit sig att reglera de sjöar i Emåns avrinningsområde där Södra Cell Mönsterås äger regleringsrätten. Ett löpande avtal finns även med Njudung Energi AB när det gäller reglering av sjön Grumlan vid Mela kvarn.

Under perioden 2020-2022 ska:

- Södra Cell Mönsterås dämningrätter regleras enligt gällande avtal.
- Njudung Energi ABs dämningrätter regleras enligt gällande avtal.
- arbetet med att upprätta och ajourhålla ett register för gällande vattendomar, dämningrätter och kontaktpersoner fortsätta.
- nätverket mellan Emåförbundet och privata dammägare fortsätta att byggas upp.
- nätverket mellan Emåförbundet och alla räddningstjänster och länsstyrelser inom området upprätthållas och förstärkas och Emåförbundet skall vara en resurs för räddningstjänster och länsstyrelser.
- kunskapen om avrinningsområdets vattendynamik fortsätta att byggas upp.
- en vattendragsmodell för beräkning av konsekvenser av olika flödessituationer fortsätta att byggas upp.
- flödessituationen vid höga och låga flöden beskrivas på hemsidan och uppdateras kontinuerligt.
- älvgruppens arbete utvecklas vidare.
- Emåförbundet arbeta aktivt för att vattenfördröjande åtgärder utförs.

3.7 Fiskegruppen

Emåförbundets Fiskegrupps målsättning är att skapa en bred förankring och effektiv informationsspridning till olika fiskeanknutna aktörer i avrinningsområdet. Genom att samordna de krafter och resurser som finns kan man lättare hitta lösningar och finansieringsformer samt ta vara på all den kunskap som finns. Den fysiska påverkan på Emån är stor och åtgärder måste utföras om miljömålet levande sjöar och vattendrag, samt god ekologisk status enligt svensk vattenförvaltning ska kunna uppnås. Havsöring och lax är viktiga för Emån och ett långsiktigt mål är att dessa arter åter skall kunna nå upp till sina ursprungliga utbredningsområden i Emån inom Vetlanda kommun. Emåförbundet ska vara delaktig och pådrivande i fiskvandningsfrågor tillsammans med de olika aktörer som är berörda. Frågan är dock komplex och mycket hänger på myndigheter, verksamhetsutövare samt ytterst på politiska beslut.

Under perioden 2020-2022 ska:

- Emåförbundet sammankalla och arrangera fiskegruppsmöten.
- Emåförbundet upprätthålla och kontinuerligt hålla sig ajour med senaste kunskaper, lagstiftning, forskningsstudier och undersökningar m.m.
- Emåförbundet verka för restaureringsåtgärder inom Emåns avrinningsområde för att uppnå god ekologisk status och miljömålet levande sjöar och vattendrag.
- Emåförbundet aktivt verka för och ta del i processer för fri fiskvandring inom hela Emåns avrinningsområde.
- Emåförbundet utgöra stöd i fiske- och vattenfrågor inom Emån.
- Emåförbundet delta aktivt i relevanta möten som berör fiskebiologi och fiske.
- Emåförbundet arrangera en "Emådag" på temat *Miljöanpassad vattenkraft*, med information om den nya nationella prövningsplanen för vattenkraftverk samt om den nyinrättade *Vattenkraftens miljöfond*.

Utveckling av sportfiske

Emån med dess mångfald av vattendrag och sjöar utgör en stor potential för en utveckling av sportfiske och därtill knuten turism som i sin tur utgör en viktig landsbygdsutvecklingsfråga. Denna utveckling måste dock ske i samklang med naturen och vila på ekologiska förutsättningar, för en långsiktig hållbarhet.

Under perioden 2020-2022 ska:

- Emåförbundet fortsatt vara en kunskapsresurs och ett stöd för de aktörer som arbetar med fritidsfiske inom Emån, ex. kommuner, fiskevårdsområden, sportfiskeklubbar och privata aktörer. Emåförbundet ska hålla sig informerat om, och om möjligt även medverka/stödja, satsningar på förbättrat sportfiske inom området.

3.8 Jord och skog

Emåförbundets jord- och skogsgrupp består av representanter från Södra, LRF, Emåns bevattningsförening, privata markägare och företagare inom jord- och skogbruk. Gruppens policy är att verka för ett hållbart jord- och skogsbruk inom avrinningsområdet, med hänsyn till naturvärden och god vattenkvalitet. Gruppens arbete sker i första hand ur ett markägarperspektiv.

Under perioden 2020-2022 ska:

- jord- och skogsgruppen ha minst 1 möte.
- Emåförbundets jord- och skogsgrupp bevaka frågor kring markanvändning, vattendirektivet och vattenkvalitet genom att utbyta information och kunskap.

3.9 Samordnad kalkning

Emåförbundet administrerar kalkningsverksamheten i Eksjö och Vetlanda kommuner på uppdrag av respektive kommun.

Emåförbundet skall utgöra en resurs i kalkningsfrågor även för övriga medlemskommuner och bistå dessa vid behov.

Under perioden 2020-2022 ska:

- Emåförbundet administrera och säkerställa en effektiv kalkning av sjöar- och vattendrag inom berörda kommuner.
- Emåförbundet utföra kalkeffektuppföljning med regelbundna vattenprovtagningar.
- Emåförbundet utföra spridningskontroller vid kalkning.
- Emåförbundet medverka i länsstyrelsens kalkhandläggartreffen.

3.10 Övrigt

Vattenvårds- och restaureringsuppdrag

Emåförbundet har en lång erfarenhet av olika typer av vattenfrågor, undersökningar och restaureringsåtgärder. Emåförbundet har genom detta goda förutsättningar för att dela med sig av sin samlade kompetens och därmed bidra till höjd kunskapsnivå i dessa frågor.

Under perioden 2020-2022 ska:

- Emåförbundet medverka i länsstyrelsens styrgrupp för Emån inom Jönköpings län.
- Emåförbundet vid behov kunna agera som huvudman för restaureringsåtgärder i Emåns avrinningsområde.
- Emåförbundet vid efterfrågan och i mån av tid ställa upp med informationstjänster som t.ex. vattendragsvandringar, exkursioner och föreläsningar inom avrinningsområdet. I första hand till medlemmar.
- Emåförbundet erbjuda och genomföra undersökningar och fiskevårdsuppdrag.
- Emåförbundet kontinuerligt uppdatera sina kunskaper för att kunna erbjuda hög kompetens på medlemservice och i sin roll som vattenråd.
- Emåförbundet kontinuerligt redovisa pågående och avslutade projekt till styrelsen.

3.11 Bevattningsföreningen

Emåns bevattningssamfällighetsförening har gett Emåförbundet uppdraget att sköta föreningens kanslifunktion.

Under perioden 2020-2022 ska:

- Emåförbundet ansvara för föreningens ekonomi och vid dess årsstämma redovisa bokslutet.
- Emåförbundet ansvara för insamling och dokumentation av uppgifter om medlemmarnas vattenförbrukning under perioden vecka 14 – vecka 40.
- flödesmätningstationen i Stensåkra kontrolleras vid lågflödessituationer och meddelande sändas ut till medlemmar om bevattningsstopp, om flödet underskrider begränsningsreglerna i vattendomen.

Emåförbundet

2020-02-18

Anders Gustafsson
Ordförande

Ilan Leshem
Verksamhetsansvarig